

# ZURNAL 15

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 17. února 2012

## V čísle:

V Olomouci proběhlo Národní kolo chemické olympiády • Mezinárodní expert projektu SODEZZ navštívil CMTF • Optici z PřF si posvětili na foton • Mezinárodní ocenění pro doc. Antonína Kalouse • Rozhovor s čerstvou prezidentkou AIESEC • Diskuse, názory, ohlasy • Diplomky z výtvarky

• V prostorách Přírodovědecké fakulty UP se ve dnech 30. ledna až 2. února sešli studenti středních škol se zájmem o chemii. Svůj talent a tvůrčí předpoklady si mohli prorovnat v průběhu Národního kola chemické olympiády.

(Více informací najdete na str. 3)

-red-, foto -mo->



## AFO 47 nabídne různé pohledy na budoucnost světa

■ Letošní ročník Mezinárodního festivalu populárně-vědeckých filmů Academia film Olomouc, který proběhne v Olomouci 17.–22. dubna, se bude věnovat poměrně provokativním tématům. Zaměří se totiž jednak na utopické a dystopické scénáře naší budoucnosti, jednak na komplikovaný vztah mezi vědou a náboženstvím. Pořadatelem festivalu je tradičně Univerzita Palackého v Olomouci.

V souvislosti s medializovaným „koncem světa“, který signifikuje samotný rok 2012, se jeden z hlavních programových bloků festivalu zaměří na představy o budoucnosti lidstva. Nabídne bližší pohled na rozmanité způsoby, jakými si lidé představují svou budoucnost a jaké vize budoucího vývoje zase spatřuje současná věda a technologie. Dojde na optimistické výhledy (utopie), které zastupuje např. americký fyzik a futurolog Michio Kaku, stranou ale nezůstanou ani kontroverzní a problematické stránky nezastavitelného technologického vývoje související s umělou inteligencí či transhumanismem (dystopie). Blok se samozřejmě nevyhne ani možným scénářům konce světa, s nimiž současná věda operuje – ať už mezi ně patří technologické či přírodní katastrofy, srážka s meteoritem a řada dalších. „Cílem bloku bude podívat se na představy o budoucnosti lidstva optikou vědy, s nadhledem, ale samozřejmě stále se zaujetím. S pomocí filmů a řady hostů pozveme diváky k debatě, zda lze v jádru našich optimistických či pesimistických představ nalézt mnohem větší rizika či naopak naděje, které mohou ve hře



o budoucnost sehrát zásadní roli. AFO si nebude vybírat a preferovat mezi utopií a dystopií. Bude mít oči doširoka otevřené a sledovat věčné napětí mezi těmito dvěma póly,“ dodává k bloku ředitel AFO Mgr. Jakub Korda, Ph.D., z Katedry divadelních, filmových a mediálních studií FF. Protikladu hlavního tématu odpovídá i grafický design vzešlý z návrhů grafického studia ReDesign.

Jako hlavní host se na festivalu objeví světoznámý biolog a jeden z nejvýznamnějších po-

Dokončení na str. 8

## Mezi nejlepšími sportovci jsou zástupci Sportovního klubu UP

■ Na nejvyšších příčkách 46. ročníku ankety o nejlepšího sportovce olomouckého okresu se umístili členové Sportovního klubu UP.

V kategorii jednotlivců se stal vítězem loňský mistr světa i Evropy ve sjezdu na divoké vodě Tomáš Slovák z oddílu kanoistiky SK UP a mezi kolektivy se na prvním místě umístily volejbalistky UP, stříbrné v loňské extralize i Českém poháru. Nejlepším v juniorské kategorii zdravotně postižených sportovců byl vyhlášen judista Michal Motrinec, rovněž z SK UP Olomouc.

Slavnostní vyhlášení výsledků ankety o nejlepšího sportovce proběhlo 6. února na olomoucká radnici.

Vyhlášení nejlepších sportovců a kolektivů organizuje olomoucké regionální sdružení Českého svazu tělesné výchovy, které přijímá nominace od tělovýchovných jednot, klubů a sportovních novinářů.

-red- (zdroj: www.olomouc.eu)

## Benefiční módní přehlídka přispěla na konto nadace Rakovina věc veřejná

■ Ve vyprodaném Moravském divadle v Olomouci se 4. února uskutečnila Velká módní přehlídka svačebních a společenských šatů, jejíž výtěžek ze vstupenek byl věnován na konto nadace Rakovina věc veřejná. V závěru benefiční akce předal olomoucký primátor Martin Novotný (vpravo) symbolický šek ve výši 67 tisíc korun do rukou prof. Vladimíra Mihála (uprostřed), přednosta Dětské kliniky FNOL a LF UP a předsedy správní rady nadace Rakovina věc veřejná. Večerem provázel moderátor Jan Musil.

Nadace Rakovina věc veřejná pomáhá financovat výzkum nových protinádorových léčiv a diagnostiku nádorových onemocnění v Laboratoři experimentální medicíny, která působí při Dětské klinice FNOL a LF UP. Společenské akce pro své partnery i širokou veřejnost pořádá nadace pravidelně již od roku 2001.

Více informací na: www.vecverejna.cz.

-mav-, foto archiv nadace



I akademici mají své DNY...

20.–25. 2. 2012

AKADEMICKÉ DNY UP

Úplný program Akademických dnů UP najdete na [www.zurnal.upol.cz](http://www.zurnal.upol.cz).



## Hlavní zahraniční expert projektu SODEZZ navštívil CMTF UP

■ S hlavním cílem vytvořit nový vědecký tým pod vedením zahraničních odborníků odstartoval vloni na podzim na Cyrilometodějské teologické fakultě UP projekt SODEZZ. Vznikající skupina by se měla zabývat výzkumy psychologických a společenských aspektů lidského zdraví u vybraných věkových skupin – dětí, mládeže a seniorů. Pozornost odborníků se zaměří na specifické diagnostické skupiny, především pak osoby s chronickým onemocněním či zdravotním postižením.



Jedním ze zakladatelů Středoevropské sítě pro výzkum zdraví a zdravotnických služeb je Assoc. prof. Jitse P. van Dijk, Ph.D., vědecký pracovník a pedagog na Katedře sociálního lékařství Univerzity v Groningenu, který v minulých dnech navštívil CMTF. „Díky projektu se nám povede vytvořit výzkumný tým s řadou mezinárodních kontaktů. Mezi cíle projektu patří kromě cyklu odborných přednášek či pořádání letních vědeckých škol s mezinárodní účastí také publikování vědeckých článků v oborových periodících,“ uvedl v průběhu svého olomouckého pobytu J. P. van Dijk.

„Tři roky trvání projektu jsou ale příliš krátkým časem na to, aby došlo ke znatelné změně ve vědeckých výstupech fakulty. Proto už nyní hledáme cestu, jak ve spolupráci pokračovat i po skončení projektu tak, aby se kžený efekt opravdu dostavil,“ dodal hlavní zahraniční expert projektu.

Projekt SODEZZ, jehož hlavním řešitelem je doc. Peter Tavel z Katedry křesťanské výchovy CMTF, počítá se zapojením odborníků z řady oblastí. Mezioborový přesah projektu umožní sdružit odborníky z filozofických, pedagogických, teologických či tělovýchovných fakult. Ve výzkumném týmu proto své místo najde i Mgr. Michal Kalman, který vede několik výzkumných projektů zaměřených na aktivní životní styl na Fakultě tělesné kultury UP. Jedním z nejčerstvějších výsledků jeho práce je HBSC studie zaměřená na výzkum zdraví a životního stylu dětí a školáků, do níž je zapojeno 43 zemí světa a je koordinována Světovou zdravotnickou organizací.

-rp-, foto archiv projektu

### Veřejná debata o reformě vysokých škol – přímý přenos ČRo1 Radiožurnál z auly Filozofické fakulty UP

**28. února od 17.00 do 20.00 hod.**

Za účasti náměstka ministra školství pro výzkum a vysoké školy **prof. Ivana Wilhelma**, děkana FF UP **doc. Jiřího Lacha** a dalších hostů se na pozvání Filozofické fakulty UP uskuteční

„Speciál Martina Veselovského“

na téma chystané vysokoškolské reformy. Diskuse se budou moci zúčastnit také zájemci z publika.

## „O návrzích nových zákonů musíme dále jednat. Najít řešení je nutné už i s ohledem na ekonomický výhled vysokých škol,“ řekl rektor UP

■ V návaznosti na komplikovaný vznik dvou stěžejních zákonů – zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům – se 8. února setkal Mgr. Josef Dobeš, ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR, s nově zvolenou pracovní skupinou. Přestože oba uvedené návrhy zákona již projednává legislativní rada vlády ČR, nově zvolená pracovní skupina se ještě bude snažit poukázat na potenciální nebezpečí, které plyne z aktuální interpretace některých částí obou dokumentů. O současném vývoji přípravy těchto zákonů informoval rektor UP prof. Miroslav Mašláň na řádném zasedání Akademického senátu UP.

„Ministr školství trvá na tom, že návrhy nových zákonů, které vládě ČR již předložil nestáhne. Je však vstřícný k dalšímu jednání. A toho chceme využít,“ sdělil rektor UP senátorům Univerzity Palackého. Před AS UP uvedl, že v obecném měřítku nepřistoupí rektori vysokých škol k dané problematice tak razantně jako předsedové akademických senátů. „Chceme o návrzích zákonů jednat tak, abychom došli k nějakému řešení. S ohledem na finanční výhled a financování vysokých škol na rok 2013 a 2014 totiž řešení potřebujeme,“ řekl prof. Miroslav Mašláň. Doplnil, že Parlament ČR již dokument, z něhož vyplývá, že v příštím roce obdrží resort školství od 10 % méně finančních prostředků schválil. „Pokud bych tuto informaci měl vztáhnout na vysoké školy, tak sděluji, že v letošním roce obdržely vysoké školy cca 20 mld. korun, v příštím roce obdrží zhruba 17–18 mld. korun. Předpokládá se, že v roce 2014 pak vysoké školy získají pouze 14 mld. korun. Přestože do té doby svou roli sehraje spousta dalších faktorů a parametrů, např. ten, který se týká přerozdělení financí mezi regionální školství a vysoké školy, je důležité vědět, že vysoké školy dnes v rozpočtu MŠMT zaujímají 17,6 %. V roce 2009 obdržely vysoké školy z rozpočtu MŠMT 19,2 %. Z těchto čísel je patrné, že situace je čím dál více komplikovanější,“ komentoval finanční vývoj vysokých škol rektor.

V průběhu únorového setkání AS UP shrnul rektor UP dosavadní průběh přípravy obou zákonů od jejich prvopočátku až do doby jejich předložení vládě ČR. Uvedl, že poslední z pěti verzí obdrželi jak rektori vysokých škol, tak Rada vysokých škol. Největší napětí v současné době podle něj plyne především z toho, že jsou dokumenty formulovány příliš obecně. „V dokumentech nejsou přesné stanoveny mantinely, v rámci nichž se následně

bude pohybovat paragrafované znění. Např. v návrhu zákona o finanční pomoci studentům se hovoří o školném, o půjčkách na školné, na životní náklady atd. Jako rektor však musím vědět, jak např. vysoká škola může se školným zacházet. Pravidla zatím jasně nastavena nejsou a současná jednání s ministrem by měla vést především k tomu, abychom si tyto mantinely vyjasnili,“ dodal prof. Miroslav Mašláň.

Předsedové akademických senátů vysokých škol se s ministrem školství sešli již 23. ledna. O den později se s ministrem sešli také rektori vysokých škol. Výsledkem lednových jednání jsou – kromě vlny nevole – jakési další nově nastavené připomínkové fáze. Rektori vysokých škol se s ministrem školství setkají v nejbližší době na jednání České konference rektorů (16.–17. února). „První den tohoto jednání přislíbil účast ministr, druhý den pak premiér,“ sdělil prof. Miroslav Mašláň.

Na konci února proběhne v prostorách UP veřejná debata o reformě vysokých škol (viz pozvánka na této straně dole).

Milada Hronová

Více k tématu na: <http://www.zurnal.upol.cz>

## O Katedře germanistiky FF v německém rádiu

■ Německá rozhlasová stanice SWR2 vysílala 16. února v 8.30 pořad známého autora rozhlasových pořadů Detlefa Berentzena o olomoucké Katedře germanistiky FF UP a Centru pro výzkum německé moravské literatury s názvem Erinnerungsraum Mähren Literarischer Streifzug durch Olmütz. Pořad vznikl na podzim 2011 za spolupráce docentů a studentů. Lze jej vyslechnout na stránkách SWR2 jako podcast (link na stránkách [www.germanistika.cz](http://www.germanistika.cz)).

Mgr. Lukáš Motyčka, Ph.D.

## Do Olomouce se jeli doktorandi oboru Psychologie

■ Program druhého ročníku česko-slovenské psychologické konference (nejen) pro doktorandy a o doktorandech „PhD existence II“ byl tematicky rozdělen do tří hlavních sekcí. Všeobecná sekce dala prostor výzkumným poznatkům, na kterých se podílí doktorandi v rámci svých disertací či jiných výzkumů, do kterých jsou zapojeni. V sekci PhD existence dostaly prostor příspěvky typu malých empirických studií ze života doktorandů u nás i v cizině, jako např. motivace studovat, výzkum procesu tvorby disertace, příprava na výuku, mentoring doktorandů. Cílem komiksová sekce bylo získání původních i převzatých vtipů či komiksů ze života PhD studentů psychologie.

Součástí konference byl i XII. ročník Mezinárodních studentských psychologických dnů 2012 a 13. ročník celoslovenského kola

ŠPD. Na setkání přijali pozvání také všichni vedoucí kateder jednooborových psychologií v České a Slovenské republice.

Konferenci uspořádala Katedra psychologie FF UP ve dnech 30.–31. ledna v Uměleckém centru UP. Více na <http://vzkas.axonsystems.cz>

-red-, foto archiv konference



Komiks ze života doktorandů autorů Martina Dolejše a Kateřiny Mankové získal v soutěži druhé místo



## Národní kolo chemické olympiády v prostorách PŘF Nejtalentovanější středoškoláci pojedou ČR reprezentovat do Washingtonu

■ Více než padesát studentů z různých koutů naší republiky se ve dnech 30. ledna až 2. února účastnilo Národního kola chemické olympiády kategorií A a E.\* Osmačtyřicátý ročník tradiční přírodovědné soutěže, kterou pro talentované středoškoláky organizuje MŠMT, se stal vítězným pro Františka Petrouše, gymnazistu z Českých Budějovic. Druhé místo získal Ondřej Háek z Hořic, třetí pak Roman Beránek z Brna.

„Téměř sedmdesát procent z těch, jež se účastnili národního kola se zároveň stali i jeho úspěšnými řešiteli. To považuji za mimořádné. V prostorách Přírodovědecké fakulty UP se tak sešli studenti, kteří se o chemii hluboce zajímají a mají tvůrčí předpoklady,“ sdělil za organizátory akce prof. Pavel Peč z Katedry biochemie PŘF UP. Dodal, že do Národního kola chemické olympiády se dostali také tři studenti z Olomouckého kraje. Dva gymnazisté z Hranic, jeden z gymnázia v Zábřehu. Otázky a úkoly sestavil pro talentované chemiky autorůský tým z Přírodovědecké fakulty UP. Podíleli se na nich vysokoškolské učitelé, kteří se věnují anorganické, fyzikální a organické chemii a biochemii. Úlohy byly sestaveny tak, aby soutěžící studenti prokázali své vědomosti, ale také talent, tvůrčí myšlení a schopnost pracovat v laboratoři.

Podle slov předsedy Ústřední komise chemické olympiády RNDr. Petra Holzhausera, Ph.D., proběhlo v Olomouci Národní kolo chemické olympiády organizačně výborně. „Bude to kolo, které se zapíše nejen jako jedno z nejmrazivějších v historii chemických olympiád, ale také jako jedno z těch, které bylo velmi dobře připravené.“ Petr Holzhauser také potvrdil, že devatenáct autorů nejlepších

výsledků Národního kola chemické olympiády obdrží v nejbližší době pozvánku na přípravné soustředění na mezinárodní chemickou olympiádu. Asi deset z nich se pak dostane na chemické soustředění do malé vesničky v podhůří Železných hor Běstvíny. To se uskuteční počátkem července, těsně před mezinárodním kláním ve Washingtonu, na kterém budou barvy ČR reprezentovat pouze čtyři nejtalentovanější středoškoláci.

Chemická olympiáda je předmětová soutěž z chemie, jejímž cílem je podpořit a rozvíjet talentované žáky a studenty. Obsahuje jak teoretickou, tak praktickou část. Je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Člení se na kategorie a soutěžní kola od základních škol po střední. Úspěšní řešitelé Národního kola Chemické olympiády byvají bez přijímacích zkoušek přijati na VŠCHT Praha, přírodovědecké fakulty UP Olomouc, UK Praha a MU Brno, Fakultu chemickou VUT v Brně či Fakultu chemicko-technologickou Univerzity Pardubice.

Milada Hronová, foto Marek Otava

\*V kategorii A soutěží zpravidla studenti vyšších ročníků gymnázií, v kategorii E studenti chemických průmyslověk.



## Jedním z místopředsedů Rady vysokých škol je prof. Tomáš Opatrný

■ V průběhu ustavujícího zasedání sněmu Rady vysokých škol 26. ledna bylo tajnou volbou zvoleno její užší předsednictvo pro funkční období 2012–2014. Předsedou se stal doc. Jakub Fischer, Ph.D., (VŠE Praha), funkce místopředsedů se ujali prof. Vladimír Čechák, CSc., (Vysoká škola finanční a správní), Mgr. Miroslav Jašurek (UK Praha, předseda Studentské komory RVŠ), doc. Eva Münsterová, CSc., (VUT Brno), prof. Jiří Zlatuška, CSc., (MU Brno), a také

prof. Tomáš Opatrný, Dr., prodekan Přírodovědecké fakulty UP pro vědecké a výzkumné záležitosti.

Předseda doc. Fischer seznámil účastníky sněmu se svou představou o vedení RVŠ, která má být podle něj především „silným, respektovaným a konstruktivním partnerem, který má skutečný vliv na nastavení a chod systému českého vysokého školství“.

Více informací [www.radavs.cz](http://www.radavs.cz)

-mav-

## STRUČNĚ

■ V rámci cyklu „Collegium historiae artium“ vystoupil s přednáškou na téma **Portugalská Indie (Goa)** prof. Pavel Štěpánek z Katedry dějin umění FF UP 25. ledna v prostorách Ústavu dějin umění AV v Praze (viz ilustrační foto). ■ Hemato-onkologická klinika LF UP, Nadace Haimaom a Česká asociace sester uspořádaly 3. února v Uměleckém centru UP **8. Moravské lymfomové symposium** s podtitulem Aktivně – interaktivně – edukativně. ■ V aule Právnické fakulty UP byly 9. února zahájeny **Zoologické dny 2012**, na které zvaly Katedra ekologie a životního prostředí PŘF UP, Ústav biologie obratlovců AV ČR, a Česká zoologická společnost. ■ O den později proběhl v aule PdF **5. moravský regionální kongres k sexuální výchově Olomouc 2012**, který připravily Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu a Katedra primární pedagogiky PdF.

-red-, foto -mo-



## Oznámení + Pozvánky

Katedra českého jazyka a literatury PdF UP ve spolupráci s Vědeckou knihovnou zve na

### besedu s Erikou Bezdíčkovou

Setkání s autorkou paměti „**Moje dlouhé mlčení. Život a holocaust**“, překladatelkou, jednou z hrdinek dokumentárního filmu Olgy Sommerové *Sedm světél*.

**28. února od 17.00 hod., zasedací místnost Vědecké knihovny (Bezručova 3)**

### Přednáškový večer Spolku lékařů

Spolek lékařů v Olomouci a Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (KARIM) FNOL a LF UP pořádají další z přednáškových večerů, tentokrát na téma *Moderní diagnostické a léčebné postupy na KARIM FN Olomouc* (koordinátor doc. MUDr. Milan Adamus, Ph.D.). Koná se ve středu **7. března od 16.00 hodin v prostorách Teoretických ústavů LF UP.**

IFMSA Olomouc ve spolupráci s organizací Lékaři bez hranic připravila promítání filmu

### Living in emergency: příběhy Lékařů bez hranic

**29. února od 17.00 hodin**

**velká posluchárna Teoretických ústavů LF**  
Následovat bude diskuze s přímým účastníkem mise. Promítání je zdarma. Více informací o dokumentu na <http://www.lekari-bez-hranic.cz/LIE>.

Děkan Filozofické fakulty UP vyhlašuje v rámci projektu UPLIFT, r. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0033

### výběrové řízení na pracovní pozice

■ **lektor/lektorka anglického jazyka pro studenty VŠ**

Požadujeme: vysokoškolské vzdělání, absolvent/ka pedagogické fakulty – obor anglický jazyk, filozofické fakulty – anglická filologie; schopnost vést výuku od úrovně B1; přehled v oblasti používané výukové literatury anglického jazyka; zkušenosti s vedením face-to-face výuky a znalost alternativních způsobů výuky výhodou.

■ **lektor/lektorka anglického jazyka pro akademické pracovníky**

Požadujeme: vysokoškolské vzdělání, absolvent/ka pedagogické fakulty – obor anglický jazyk, filozofické fakulty – anglická filologie; certifikát pro výuku angličtiny jako cizího jazyka, např. kurz TOEFL nebo CELTA pro rodilé mluvčí výhodou; schopnost vést výuku od úrovně B2; zkušenost s vedením výuky pro cílovou skupinu dospělých; přehled v oblasti používané výukové literatury anglického jazyka; schopnost vést výuku „Academic English“ a konzultace odborných vědeckých textů; schopnost vést výuku „Business English“, „Administrative English“, „Soft Skills in English“ výhodou.

**Nabízíme:** práce na dobu určitou (do 31. 12. 2014) s úvazkem 1,0 s možností další spolupráce; pozice vhodná i pro absolventy; stabilní pracovní prostředí; zapojení do projektu ESF na FF UP; výrazná časová flexibilita; nástupní plat 25 tisíc Kč; **předpokládaný nástup: 1. dubna 2012.**

Příhláška musí obsahovat: strukturovaný životopis v českém i anglickém jazyce; motivační dopis v anglickém jazyce; neověřené kopie dokladů (diplom, certifikáty) o dosaženém vzdělání.

**Příhlášky** do výběrového řízení s výše uvedenými náležitostmi je možné zaslat e-mailem na [dana.hellova@upol.cz](mailto:dana.hellova@upol.cz) nebo poštou na Oddělení pro vědu FF UP, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc, k rukám p. Jany Kopečné.

**Uzávěrka přihlášek je 29. února 2012.**

## Na foton si posvítili vědci z Katedry optiky PŘF UP

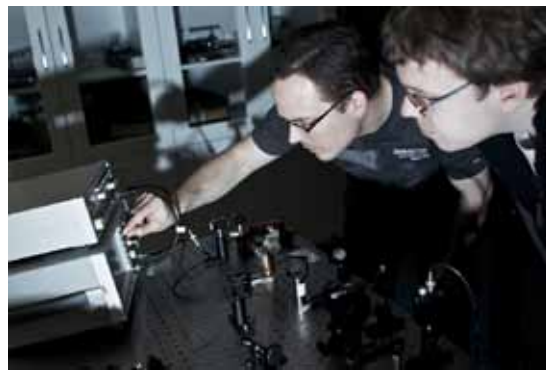
Tým vědců kolem doc. Radima Filipa z Katedry optiky PŘF si znovu posvítíl na foton. Nejprve v prestižním americkém časopise *Physical Review Letters* publikoval nové kritérium neklasických projevů slabých proudů fotonů, po šesti měsících pak toto kritérium v nové laboratoři kvantové optiky a informatiky experimentálně vyzkoušel.

Tým mladých experimentátorů vedený dr. Miroslavem Ježkem v rámci řešení diplomové práce sestavil zdroj jednotlivých fotonů, a toto kritérium využil k jeho analýze. Experimentální výsledek pak znovu úspěšně publikoval ve stejném časopise *Physical Review Letters*. Jedná se o první výsledek z nové laboratoře na Katedře optiky PŘF publikovaný v tomto prestižním časopise – podtrhuje její zaměření, těsné spojení s teoretickým výzkumem a propojení s výukou.

„V tomto renomovaném časopise jsme zatím ještě nikdy neuspěli nejdříve s teorií, a pak i s experimentem. Stalo se tak díky efektivní spolupráci se všemi členy týmu, především s dr. Ladislavem Mištou a doc. Jaromírem Fiuřáškem. Jeden foton je nejmenší kvantum světla. Je to stavební kámen řady moderních experimentů testujících paradoxní projevy šumu světla, ale také zdroj pro kvantovou kryptografii či kvan-

tovou metrologii. Albert Einstein jeho zavedením započal diskusi o fascinujících neklasických projevech světa kvant. Díky jeho existenci byly objeveny lasery či polovodičové fotodetektory,“ vysvětlil doc. Radim Filip.

Kritérium definuje novou experimentálně ověřitelnou hranici neklasického chování pro zdroje jednotlivých fotonů. Umožňuje jednoznačně určit, že daný zdroj má silnější neklasické vlastnosti, než jaké byly dosud zkoumány na základě předchozích kritérií. „Jme schopni vyloučit, že zdroj jednotlivých fotonů produkuje kvantový šum, který je pouhou náhodnou směsí gaussovského šumu typického pro spojitý šum. Přitom postačuje stejné měření jako v případech předchozích kritérií. Tato diagnostika zdrojů jednotlivých fo-



Dr. Miroslav Ježek a diplomant Bc. Ivo Straka měří vlastnosti zdroje jednoho fotonu

tonů nejen přináší základní poznatky o šumu světla, ale je také důležitá pro testování zdrojů pro stále se rozvíjející kvantovou kryptografii či kvantovou metrologii,“ dodal doc. Filip.

Vědci a studenti, povzbuzeni počátečním úspěchem, dál pokračují v teoretickém a experimentálním zkoumání jednotlivých fotonů. V rámci Mezinárodního centra pro informaci a neurčitost vedeného doc. Jaromírem Fiuřáškem navazují kontakty s dalšími pracovišti a spolupracují na aplikacích tohoto kritéria na další zdroje jednotlivých fotonů.

## Doc. Antonín Kalous z Katedry historie FF obdržel mezinárodní cenu Andráse Kubinyiho

Prestižní mezinárodní Cena Andráse Kubinyiho se každoročně uděluje mladým vědům do 40 let, kteří se věnují výzkumu na poli uherských středověkých dějin a archeologie. V roce 2011 akademická komise složená z předních maďarských historiků dospěla k závěru, že nejvýznamnějším vědeckým počinem se stala monografie člena Katedry historie FF doc. Antonína Kalouse, Ph.D., *Plenitudo potestatis in partibus? Papežští legáti a nunciové ve střední Evropě na konci středověku (1450–1526)*. Komise ve svém stanovisku ocenila nejenom dlouhodobý badatelský zájem zahraničního historika o dějiny středověkého uherského státu, ale především skutečnost, že oceněná studie Antonína Kalouse klade uherskou problematiku do širšího evropského kontextu a zásadním způsobem přispívá k poznání starších uherských dějin. Antonín Kalous, který se v roce 2011 habilitoval na domovské Univerzitě Palackého, tímto oceněním pouze potvrdil renomovanou Katedru historie FF UP jako špičkového vědeckého pracoviště, které se svými publikačními výsledky a badatelským zaměřením stále výrazněji prosazuje na mezinárodním poli.

Milý Antoníne, za všechny kolegy Ti z celého srdce blahopřeji a z plna hrdla volám: „Více Kalousů!“

Prof. Jaroslav Miller, vedoucí Katedry historie FF

-placená inzercie-



Název projektu: Vytvoření metody full cost a její aplikace na UP  
Registrační číslo: CZ 1.07/2.4.00/16.0004

### Pracovní cesta v Belgii a Nizozemí v rámci FCM

V rámci řešení projektu Vytvoření metody Full cost (dále jen FCM) a její aplikace na UP byly plánovány cesty na vybrané univerzity v zahraničí, kde by bylo možné získat informace, zkušenosti a podněty pro řešení tohoto problému v podmínkách UP.

Proto se vybraní členové řešitelského týmu projektu zúčastnili pracovní cesty do Belgie k partnerské univerzitě v Gentu do Nizozemí na Univerzitu v Amsterdamu.

Gentská univerzita vede kolektiv Vlámských univerzit, které chtějí zavést FCM v průběhu roku 2012. Amsterdamská univerzita je první univerzitou v Beneluxu, která používá FCM již od roku 2005 a navíc získala v roce 2010 pro tuto metodu certifikát EU. Cílem cesty bylo, abychom se seznámili s poslední fází příprav FCM v Gentu a s již funkční metodikou v Amsterdamu.

Vybraní zaměstnanci univerzity v Gentu se nám po celý den věnovali v zasedací místnosti AS, kde byl prezentován postup prací a vybrané problémy při zavádění FCM na univerzitě v Gentu.

Na univerzitě v Amsterdamu používají úspěšně FCM nejen k vyčíslení nákladů projektu a grantů, ale zejména pro tvorbu rozpočtu a ke sledování a řízení nákladů všech útvarů univerzity – jak tzv. produkčních (fakulty a ústavy), tak i podpůrných (administrativa a další služby).

Pro zájemce jsou prezentace z jednotlivých univerzit vyvěšeny na našem projektovém webu <https://fcm.upol.cz/fcm.php>, kde je však nutné se přihlásit (přihlašovací údaje jako na Portál UP) a ve složce Sdílené soubory jsou adresáře Amsterdam a Gent, kde jsou zmíněné prezentace v angličtině i češtině.

Zkušenost z obou univerzit říká, že při tvorbě takového modelu a pro jeho zdárnou implementaci do života univerzity je nutná diskuse s potenciálními uživateli, tedy s odpovědnými akademickými a vědeckými pracovníky. Proto bychom uvítali spolupráci ze strany všech zaměstnanců, a to formou moderované diskuse na Diskusním fóru na webu projektu, kde se budou otvírat jednotlivá témata týkající se tvorby a implementace metodiky.

### Fyzikální popis

Sestavit zdroj světla generující přesně jeden foton v daném časovém intervalu není jednoduché: zdroje někdy náhodně negenerují žádný foton, někdy jeden, ale někdy i více.

### Jak rozpoznat ze statistiky počtu fotonů, zda zdroj negeneruje něco triviálního?

Tuto otázku diskutovaly již první generace kvantových optiků. Ti se pokusili potvrdit, že takový zdroj jednotlivých fotonů je odlišný od světla laseru, který je proudem nezávislých fotonů. Využili k tomu fakt, že jedna částice se nikdy nerozdělí na dvě; na rozdíl od vln, pro kterou je toto typické. Experimenty v mnoha laboratořích světa potvrdily tyto vlastnosti pro řady zdrojů.

### Jaká je další, dobře definovaná hranice neklasických projevů světla ze zdrojů jednotlivých fotonů?

Většina takových zdrojů je čerpaná silným laserem a využívá kvantové nelinearity některých optických jevů v látce. Kvantová nelinearita se projevuje na úrovni jednotlivých fotonů, na rozdíl od klasické nelinearity, která je vysvětlitelná i nelineárními projevy klasických vln. Amplitudy vln z laseru vytvářejí gaussovský šum, jenž je odrazem měnícího se počtu nezávislých částic. Výsledkem klasických nelineárních projevů pak může být šum v amplitudách vln, jehož statistické rozdělení již nemusí mít tvar gaussovské funkce. Stejně se může projevovat ale i kvantová nelinearita. Nové kritérium dokáže rozeznat skutečný kvantový šum, který není směsí spojitých gaussovských šumů a má silnější neklasický charakter, než může být obdrženo z klasické nelinearity. Takový charakter kvantového šumu je nutný pro další aplikace, které nyní vědci z Katedry optiky PŘF UP zkoumají.

*Physical Review Letters* je nejprestižnější časopis Americal Physical Society zaměřený na všechny oblasti fyziky. V tomto časopise vyšlo v roce 2011 celkem 68 publikací z České republiky, což tvoří dvě procenta všech publikací.

Lenka Skácelíková, foto Imrich Veber



### Kurz obtížné intubace a využití aScopu ve výuce Anatomie nabízí unikátní příležitost pro studenty medicíny i lékaře

V prostorách Ústavu normální anatomie LF UP byl na konci loňského roku poprvé testován flexibilní intubační přístroj AmbuaScope, využívaný zejména v případě obtížného zajištění dýchacích cest – intubace.

Endotracheální intubace je nejčastější způsob zajištění dýchacích cest. Jde o zavedení speciální elastické rourky do průdušnice, kterou je umožněn přívod dýchacích plynů. Právě pro tento postup je vhodné využití jednorázového flexibilního intubačního přístroje AmbuaScope s velmi odolnou kamerovou technologií, který splňuje všechny potřeby intubace i při zhoršené průchodnosti. V rámci projektu byla zakoupena jeho plně funkční sada pro Oddělení urgentního příjmu, ale i speciálně upravená verze pro nácvik a opakované využití jak na poli edukačním, tak i výzkumném.



*Obtížná tracheální intubace nastává v případě, že pacienta nelze zaintubovat například z důvodu nepřehlednosti horních dýchacích cest při krvácení v oblasti obličeje, poranění krční páteře, v případě zánětu dutiny ústní a dalších urgentních stavů a onemocnění*

Cílem kurzu bylo také využití přístroje v preklinickém oboru Systematické a topografické anatomie k vizuální demonstraci obtížné přístupných prostor, jako např. prohlídka srdečních oddílů, prostory očníce, transthorakální, abdominální přístupy a přístupy do dýchacích cest. Využití aScopu ve výuce umožní studentům unikátní přístup do hlubokých struktur a získání manuální zručnosti pro klinickou praxi.

Dalším z cílů bylo ověřit i jiné možnosti přístupových cest a využití přístroje při mapová-

ní a popisování soudně patologických stavů, např. průstřely lebeční kosti, vnitřní zranění v oblasti hlavy a krku, které by následně mohly být využity v urgentní medicíně.

„Obtížná tracheální intubace nastává v případě, že pacienta nelze zaintubovat například z důvodu nepřehlednosti horních dýchacích cest při krvácení v oblasti obličeje, nosohltanu, přičemž intubace trvá déle než deset minut, nebo pokud proběhly již tři pokusy o zavedení tracheální rourky. Další ze stavů, u kterých je nutné uvažovat o možnosti obtížné inkubace, jsou například anatomické abnormality v oblasti obličeje a krku, fyziognomie člověka, pacientů zraněných při nehodách označení MVA (motor vehicle accident), zánětlivá onemocnění v oblasti dutiny ústní nosohltanu, hrtanu, poranění obličeje, poranění krční páteře, velká struma, obezita, tumory zjizvení či kontraktury v oblasti hlavy a krku apod. Použitím flexibilního intubačního přístroje ve spojení s kamerovým systémem je umožněno zajištění dýchacích cest i za těchto stavů,“ objasnila využití AmbuaScope MUDr. Alžběta Poprachová z Ústavu normální anatomie LF.

První kurz probíhal pod záštitou prim. MUDr. Petra Hubáčka a proděkanu LF doc. Ivany Oborné Ph.D., v rámci projektu Partnerská síť pro teoretickou a praktickou výuku anatomických a klinických souvislostí v urgentní medicíně a neodkladné přednemocniční péči. Ve spolupráci odborných asistentů Ústavu normální anatomie, Ústavu soudního lékařství a medicínského práva a Oddělení urgentního příjmu FN a LF UP se testování zúčastnili i lékaři z I. chirurgické kliniky, Otorinolaryngologické kliniky a Kliniky tělovýchovného lékařství a kardiiovaskulární rehabilitace FN a LF UP.

V rámci projektu budou dále kurzy obtížné intubace probíhat pod záštitou Oddělení urgentního příjmu FN a LF UP v Olomouci, a to jak pro pregraduální a postgraduální studenty, tak pro lékaře.

-ap-, -rf-, -red-, foto archiv LF UP

### Změny ceny jídel v menzách UP

V souvislosti s poklesem dotace na studentské jídlo na jedné straně a vzestupem cen potravin a ostatních režijních nákladů včetně DPH na straně druhé, a také ve snaze o zachování maximální cenové výhodnosti a variabilnosti všech připravovaných jídel, dojde od 1. března k úpravě metodiky tvorby cen ve všech menzách Univerzity Palackého. Tato změna spočívá ve zpřesnění a rozšíření kalkulací cen jednotlivých jídel s ohledem na plnění očekávání všech skupin našich zákazníků. Změny v kalkulacích jídel umožní vyšší variabilitu standardního jídelníčku, přípravu ekonomicky nenáročných jídel za velmi příznivé ceny, ale i minutek a specialit.

-red- (více na <http://skm.upol.cz/>.)

### Nabídka pro autory: Popularizujte svou vědu!

Pracovníci Katedry zoologie a ornitologické laboratoře PíF UP vydali v těchto dnech v nakladatelství Rubico knihu „Podivuhodný svět zvířat“, která se setkává na knižním trhu s pozitivním ohlasem. Recenzoval a upravil ji zkušený a všestranný biolog prof. Vítězslav Bičík, CSc., z Katedry zoologie PíF UP. Jde o zdařilý pokus popularizace vědy na jednotlivých pracovištích UP. Kniha přístupnou a vědecky fundovanou formou odpovídá na otázky typu: Proč se kočka a pes nemají rádi? Jak vzniká pavučina? Je mlok jedovatý? Proč je těžké chytit mouchu? Na tyto a spoustu dalších otázek lze nalézt v této knize odpovědi. Další knihy v řadě „Podivuhodný svět“ jsou připravovány. Nakladatelství Rubico nabízí i dalším autorům z řad Univerzity Palackého prostor pro vydání populárně odborných knih nejen o přírodě. Pokud máte zájem o další informace, obraťte se na [rubico@rubico.cz](mailto:rubico@rubico.cz).

Ing. Antonín Fránek, ředitel nakladatelství Rubico



### Pedagogická fakulta se jako zástupce ČR zúčastní v Bruselu projektu REALM

Univerzita Palackého byla vybrána jako zástupce Olomouckého kraje a České republiky do mezinárodního projektu REALM (Regional Adult Learning Multipliers and the Europe 2020 Flagship Initiative), který bude realizován v Bruselu v průběhu roku 2012.

Projekt, který je financován z prostředků komunitárního programu Grundtvig, vznikl ve spolupráci britského Hampshire County Council, Bruselské vzdělávací služby a Sdružení evropských regionů (AER). Spojí účastníky z 15 evropských regionů, kteří budou v průběhu roku pracovat na tématech z oblasti vzdělávání dospělých. Jeho cílem je začlenit některé ze stěžejních iniciativ, které určila Evropská komise v rámci strategie nových zdrojů růstu a pracovních míst, do koncepce vzdělávání dospělých v členských zemích EU. Záměrem je vytvořit síť odborníků v oblasti celoživotního vzdělávání, kteří budou výsledky roční spolupráce následně implementovat ve vzdělávacích institucích ve své zemi. Projekt zprostředkovalo sdružení OK4EU, které zastupuje Olomoucký kraj v Bruselu.

Univerzitu Palackého bude v projektu reprezentovat proděkanka pro studijní záležitosti a celoživotní vzdělávání Pedagogické fakulty UP PhDr. Hana Marešová, Ph.D., která bude na druhém setkání prezentovat základní strategie celoživotního vzdělávání na UP, a to zejména v oblasti nových kompetencí a využívání informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání dospělých.

Více informací na [www.ok4eu.cz](http://www.ok4eu.cz).

-hm-, -mv-

### Odbory na UP

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

Koordináční odborová rada UP hodlá co nejdříve vstoupit jménem vás všech na jednání s naší zaměřovací komisí – Univerzitou Palackého v Olomouci. Pan rektor Mašláň přijal začátkem tohoto roku návrh ZO RUP započít toto vyjednávání dialogem se zaměstnanci na veřejném setkání, které by se mělo uskutečnit pravděpodobně v druhé polovině března; účast na něm přislíbil i pan kvestor Kopřiva.

Jak bude toto naše shromáždění vypadat a zda vůbec se bude konat, záleží na každém z vás. Počínaje dneškem až do poloviny března můžete posílat svoje dotazy a podněty k diskusi mailem i vnitřní poštou nebo je sdělit telefonem či osobně. Kontaktní údaje: Ing. Mgr. Martin Müller, Audiovizuální služby UP, Zbrojnice (Biskupské nám. 1), tel. linka 1705, e-mail [martin.muller@upol.cz](mailto:martin.muller@upol.cz).

Vaše příspěvky roztřídíme do témat, která vytvoří osnovu moderovaného setkání s nejvyššími reprezentanty univerzity. Ze setkání pořídíme zápis (bude přístupný na webu UP) a ten poslouží jako základ pro další jednání, která by měla vyústit do nového znění kolektivní smlouvy.

O tomto plánovaném setkání zaměstnanců Rektorátu a centrálních jednotek jsem informoval předsedy všech základních odborových organizací působících na UP a vyzval je, aby v podobném duchu postupovali také na fakultách.

Za výbor odborové organizace RUP, který za touto iniciativou stojí, i sám za sebe děkuji za všechny projevy vašeho zájmu o blízkou i vzdálenější perspektivu UP.

Ing. Martin Müller

## „Kameňom úrazu nie sú projekty, ale ľudia v projektoch,“ říká nově zvolená prezidentka olomoucké sekce organizace AIESEC Júlia Čekovská

Jednou ze studentských organizací působících při univerzitě, jež nabízí studentům možnosti vycestovat na stáže do zahraničí či si vyzkoušet spolupráci s firmami již během studia, je AIESEC Olomouc. Relativně mladá pobočka této nadnárodní organizace získala do čela v lednových volbách jejích členů novou prezidentku, temperamentní Slovenku Júliu Čekovskou, která má v nové funkci jen velké plány. O tom, co AIESEC představuje a jaké ony plány jsou, se Žurnál UP zeptal přímo čerstvé „první dámy“.

### Co nového připravuje olomoucká pobočka AIESEC v tomto roce?

Naším primárním cílem je rozšíření spolupráce s univerzitou – dotiahnuť do konca záležitosti, ktoré sú už v jednaní a to hlavne kredity pre študentov, ktorí sa cez nás zúčastnia zahraničnej pracovnej stáže. Ďalšou záležitosťou budú kredity pre všetkých našich členov na vedúcich pozíciách pobočky. Tak isto by sme chceli vylepšiť koncept nášho predmetu Students' Soft Skills, na ktorom by sme chceli spolupracovať s organizáciou ČASP. Samozrejme pre nás zostávajú Orientation Days pre ešte väčšie množstvo prvákov, sprostredkova-



Noví členové AIESEC Olomou na své první konferenci Local Training Conference 2011 spoluorganizované ostravskou pobočkou

nie zahraničných stáží pre študentov UP, realizácia kultúrno-poznávacích a jazykových projektov a spolupráca s firmami v Olomouckom kraji.

### Co vše organizace při UP zajišťuje a nabízí?

Naši členovia zabezpečujú hlavne kvalitné zahraničné pracovné stáže pre študentov UP a čerstvých absolventov. Najednej strane je to výber a komunikácia so zahraničnými pobočkami AIESEC a študentmi UP, aby každý dostal presne to, čo chce a potrebuje. Na strane druhej je to komunikácia s firmami, školami a organizáciami v kraji, ktoré sú partnermi našich kultúrno-vzdelávacích projektov ako EDISON alebo SPEAK! a starostlivosť o našich zahraničných stážistov, ktorí sú v Olomouci. Ďalej sú to aktivity pre univerzitu ako už spomínané Students' Soft Skills, alebo Orientation Days.

### AIESEC Olomouc je regionální pobočkou celorepublikové, respektive evropské sítě AIESEC. Jak probíhá vaše spolupráce na regionální a evropské úrovni?

Studentská organizace AIESEC působí ve více než 110 krajích světa a tím pádem aj AIESEC Olomouc patří do tejto globálnej siete. Samozrejme spolupracujeme s pobočkami hlavne v Moravskoslezskom kraji – v Ostravě a Karviné, a to na spoluorganizácii vzdelávacích podujatí a rôznych konferencií. Členovia AIESEC Olomouc sa už pravidelne zúčastňujú národných a medzinárodných konferencií (Maďarsko, Estónsko, Grécko), kde nadväzujú bližšiu spoluprácu s konkrétnymi zahraničnými pobočkami a výsledkom sú spoločné projekty a spolupráca na našich stážach.

### Kdo jsou členové AIESEC a kdo všechno se k vám může přidat?

Olomoucká pobočka má v súčasnosti 25 členov a v tomto je dosť výnimočná čo sa týka profilu našich členov. Všade inde vo svete sú to študenti ekonomicky zameraní, ale v Olomouci je zloženie oveľa pestrejšie – od matematiky cez informatiku, práva, umenovedné štúdiá až po žurnalistiku. V tomto

smere sme rozmanití, ale spája nás minimalne jedno – všetci si chceme ešte pred koncom našich štúdií skúsiť niečo z praxe a nadviazať kontakty všade po svete. Všetci, ktorí chcú presne toto, majú u nás dve re otvorené už začiatkom letného semestra.

### Co práce pro AIESEC dává konkrétně tobě?

To, čo teraz poviem, bude pravdepodobne ohromné kľíče – ale je to ohromná skúsenosť. Prešla som si viac menej všetkým, čím som mohla, kým som sa dostala na pozíciu prezidenta – sales a vyjednávanie s firmami, projektový management a realizácia projektu pre cca 1 200 stredoškôľákov v kraji, HR a profilácia členov, príprava assessment centier a mnoho ďalšieho. Naučila som sa, že kameňom úrazu nie sú projekty, ale ľudia v projektoch, nie školy a firmy, ale ľudia na školách a firmách. Tým najhlavnejším sú ale priateľstvá z celého sveta a ľudia, ktorých som mala tu česť poznať.

### Jaké vztahy máte s vedením univerzity?

Myslím, že s univerzitou máme veľmi dobré vzťahy, o čom svedčia už spomínané projekty ako Students' Soft Skills alebo Orientation Days. Na Katedre asijských štúdií pôsobila „naša“ stážistka, ktorá tu vyučovala študentov vo svojom rodnom jazyku. V súčasnosti rozbiehame projekt v spolupráci s firmou Baťa, do ktorého budú tak isto zapojení študenti univerzity. Naším primárnym cieľom však stále zostáva sprostredkovanie zahraničných pracovných stáží pre študentov UP a čerstvých absolventov.

### Spolupracujete i s dalšími studentskými organizacemi při UP?

V súčasnosti spolupracujeme s organizáciou ESN na spoločnom projekte Tandem, ktorý je za-

Júlia Čekovská, pôvodem Slovenka, je tretím rokom studentkou Přírodovědecké fakulty UP, obor Matematika-ekonomie se zaměřením na bankovníctví. Kromě studia je trenérkou krasobruslení a od 1. dubna se stane novou prezidentkou AIESEC na základě lednových voleb. V AIESEC Olomouc působí Júlia od začátku studií na univerzitě. Stála rovněž u vzniku projektu EDISON realizovaného v Olomouci. Během loňského podzimu se podílela na prezentaci UP na veletrzích Gaudeamus a Akadémiá Vapac.



meraný na výuku jazykov medzi Erasmus a českými študentmi. Dúfam, že úspešnú spoluprácu zahájime aj s ČASP.

### Jak si stojí olomoucký AIESEC v porovnání s jinými pobočkami organizace v Česku?

Olomoucká pobočka je najmladšou plnoprávnou pobočkou v Českej republike, to ale neznamená, žeby sme sa ťahali niekde na konci. Všetky aktivity, ktoré robíme pre univerzitu sú dobrým príkladom pre iné pobočky, ako by niektoré veci mohli fungovať. V minulom roku sme celkovo realizovali približne 30 zahraničných stáží pre študentov UP a pre zahraničných stážistov, ktorí strávili krásny čas v Olomouci.

Ondřej Martínek, foto archiv AIESEC Olomouc

### AIESEC

Těm, kterým nestačí teorie ve škole, nabízí mezinárodní studentská organizace AIESEC uplatnění v praxi. Spolupráce s firemní sférou, organizace vlastních projektů (např. Career Days v Praze) a dalších „soft-skills“ dovedností – to vše nabízí AIESEC v přátelské atmosféře všem studentům bez výjimky. AIESEC v současnosti působí ve více než 110 zemích světa, umožňuje realizaci zahraničních stáží, podporuje multikulturní prostředí a nabízí možnosti zlepšení se v cizím jazyce. AIESEC Olomouc je jednou z osmi poboček organizace v Česku.

Kontakt: <http://olomouc.aiesec.cz>, [olomouc@aiesec.cz](mailto:olomouc@aiesec.cz)

## Projekt pro studenty aneb Praxe marketingu na sociálních sítích

Pod záštitou Ing. Jiřího Herinka, ředitele Vědeckotechnického parku UP vznikl nový projekt s názvem JsmeMarketing. Prostřednictvím tohoto projektu se jeho organizátoři budou snažit změnit pohled studentů na fungování sociálních sítí. Hlavním cílem tohoto projektu je totiž podpora praktického vzdělávání vysokoškôľáku a nabídka zajímavé mimoškôľní aktivity, zaměřené na aktuální potreby pracovného trhu. „O běžné konzumaci a využívání Facebooku, Twitteru a jim podobných sítí k čistě osobním účelům toho studentů vědí velmi mnoho. Jen málokdo z nich ale tuší potenciál těchto sítí v marketingové komunikaci, ať už jde o propagaci sebe sama nebo projektů, firem či produktů,“ sdělil Jindřich Fáborský, zakládající člen projektu JsmeMarketing. V rámci projektu JsmeMarketing budeme zájemcům proto ukazovat, jak v tomto ohledu jeden z největších trendů dneška využít,“ dodal.

Projekt JsmeMarketing by měl také obsahovat přednášky expertů z oboru internetového marketingu, přičemž hlavními tématy přednášek budou sociální média, SEO, webová analytika, PPC reklamy, internetový marketing obecně atd. Přednášky budou nabídnuty zdarma internetové komunitě ve formátu live-bloggingu či videonahrávek. „Není tajemstvím, že vysoké školy reagují na vývoj pracovného trhu velmi ospale,“ upřesnil J. Fáborský. Dodal, že i když jsou v tuto chvíli středem zájmu studenti, vítání jsou všichni zájemci o sociální sítě a moderní marketing. Za omezující se považuje pouze kapacita. „Velice nás zaujal jednak inovativní přístup k výuce postavený na know-how expertů z oboru a jednak sám fakt, že se projekt JsmeMarketing nezaměřuje na přílišné teoretizování. Studentům naopak ukazuje, jak běžně chodí praxe, a dává jim přesné postupy,“ shrnul závěrem za Vědeckotechnický park UP Ing. Jiří Herinek.

Více na [www.jsmemarketing.cz](http://www.jsmemarketing.cz)

S využitím tiskové zprávy -map-



## Akademické svobody bez akademické samosprávy?

I nejzavilejší zastánci vznikajícího vysokoškolského zákona by s určitostí rezolutně odmítli, že připravovaná legislativní norma usiluje o potlačení akademických svobod, které jsou v obecném pojetí tvořeny zejména svobodou slova a vědeckého bádání. Přinejmenším by taková tvrzení nazvali pokračující falešnou hrou některých našich velkých akademiků...

Bazálním předpokladem existence akademických svobod vždy byla akademická autonomie a samospráva. Samospráva akademických obcí totiž staví překážku mezi vysokoškolské organismy a mocensko-politické struktury; akademická samospráva je tedy prostředkem k udržování a pěstování akademických svobod. Ani akademická samospráva netvoří nepřekročitelnou překážku pro ingerenci mocensko-politických subjektů do akademického prostředí. Také vysokoškolské instituce žijí na reálném českém „dvorku“. Nakonec geneze i následně pokračování trvajícího „příběhu“ Právnické fakulty v Plzni dokládá nejen chuť a schopnost mocensko-klientelistických sítí zasahovat do vysokoškolského prostředí, ale také afinitu některých členů akademických obcí těmto temným strukturám všemožně vycházet vstříc.

Akademické svobody tak opravdu nelze primárně směřovat s akademickou samosprávou;

akademické svobody také nejsou právem, které garantuje ústava jako nejvyšší legislativní předpis našeho právního řádu. Ústavní expert a děkan pražské právnické fakulty Aleš Gerloch pokládá akademickou samosprávou za institucionální základ svobody vědeckého bádání a umělecké tvorby, přičemž svoboda vědeckého bádání je svobodou zaručenou ústavním zákonem, a to absolutně. Z definice A. Gerlocha vyplývá, že ani v demokracii nemůže existovat svobodně bádající instituce, aniž by tato instituce současně nebyla vybavena právem na svou samosprávu. Současně z Gerlochovy definice plyne, že omezování svobody vědeckého bádání mohou mocensko-politické struktury uskutečnit právě jen prostřednictvím omezování akademické samosprávy.

Stejně jako samotná systémová existence akademické samosprávy nemusí absolutně zabránit pronikání politické moci do akademického prostředí, tak existence samosprávného prvku automaticky nemůže zaručit (pochopitelně ale nevylučuje) ani efektivní řízení vysokoškolského organismu.

Efektivita v řízení jednotlivých vysokoškolských organizmů tak primárně nesouvisí s existencí akademické samosprávy, jako spíše s ochotou a schopností členů akademické obce

se aktivně podílet na správě věcí univerzitních. Akademická samospráva není totiž vytvořena na principu dělby moci, ale na principu nanejvýš odpovědné dělby kompetencí a vzájemné spolupráci jednotlivých subjektů akademické samosprávy.

Snahy o omezení existující podoby akademické samosprávy (která se ustavila bezprostředně po sametové revoluci v první polovině roku 1990) započaly v roce 2009, kdy se objevil dokument s názvem Bílá kniha terciárního vzdělávání; současný ministr školství, mládeže a tělovýchovy Josef Dobeš tak vlastně jen „opsal“ příslušné pasáže z tzv. Bílé knihy. Také stojí zato připomenout, že koncept obsažený v tzv. Bílé knize (především růst role tzv. vnějších aktérů spojený s omezením úlohy akademických senátů) se shodovala s tehdejšími programovými dokumentem nejsilnější opoziční strany. Není tak sporu o tom, že v posledních letech jsme svědky bezprecedentního tažení politické moci vůči akademické samosprávě. Především v posledních měsících se tento atak skrývá pod rouškou exekutivní rozpočtové odpovědnosti a nutností náležité kontroly údajně finančně rozmařilých českých vysokoškolských institucí.

Současný útok vedený proti akademické samosprávě je implicitně založen na přesvědčení, že samosprávný prvek mohou vytvářet na celostátní, regionální a komunální úrovni pouze politické subjekty. Jsme tak současně svědky pokusu o další uzurpaci politické moci, a to cestou částečné likvidace unikátního a v našem prostředí zcela ojedinělého samosprávného prvku – totiž akademické samosprávy.

PhDr. Pavel Urbásek, ředitel Archivu UP

## Silueta Olomouce je ohrožena

Mnozí z nás s obavami sledují snahu ministerstva školství prosadit na českých univerzitách změny, které by mohly nenapravitelně poškodit vysokoškolskou výuku. Trvalé škody však dnes hrozí i jiným oblastem našeho života a jeho prostředí. Plány nové komerční výstavby například chtějí změnit historickou siluetu Olomouce.

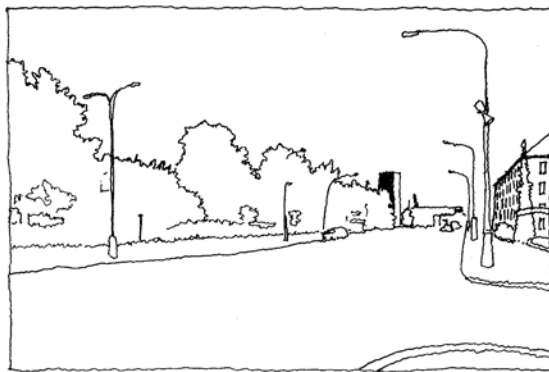
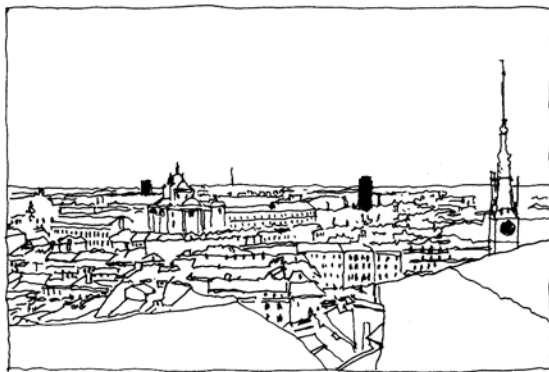
Lidé s hlubším zájmem o soudobou architekturu hledí s rozpaky na podprůměrnou architektonickou hodnotu výškových staveb, které u nádraží a uprostřed třídy Kosmonautů vstoupily do olomouckého panoramatu. Tím víc se můžou obávat připravované věže třetí, jež se má ocitnout přímo u hranice olomoucké památkové rezervace, na území Šantovky mezi třídou Kosmonautů a ulicemi Šantovou a Wittgensteinovou. Návrh nového územního plánu Olomouce od brněnské architektonické kanceláře Knesl a Kynčl tam s takovou věžovou stavbou, vysokou 75 metrů, opravdu počítá.

Historická silueta Olomouce, tvořená věžemi jejích chrámů, věží radnice a trojicí kupolí kostela sv. Michala, představuje vzácnou a nenahraditelnou hodnotu. S porušováním této siluety se žádný kulturní člověk nemůže smířit. Považme jen, že tři kupole sv. Michala, od Šantovky nikterak bezpečně vzdálené, bude nová věžová stavba o několik metrů převyšovat! Panorama Olomouce touto novou stavbou nezkrásní, bez ohledu na to, zda bude či nebude dobře architektonicky ztvárněna.

Mezi nepřátele současné architektury se nepočítám. Ve svých knihách a časopiseckých článcích se naopak snažím zpřístupňovat lidem její hodnoty. V debatách o dostavbě olomouckého Muzea umění v Denisově ulici od architekta Jana Šépký se řadím mezi obhájce Šépkova projektu, jakkoli je zřejmé, že přináší řešení umělecky odvážné. Stavět však pětasedmdesátimetrovou věž na hranici památkové rezervace, v tom podle mého názoru žádná odvaha nespočívá. Nepůjde o nic jiného než o nezodpovědný a nepodstatný hazard.

Olomoucká univerzita veřejnost, která smýšlí o připravované věži na Šantovce stejně jako já, se může připojit k petici občanského sdružení Za krásnou Olomouc: [www.petice24.com/olomouc-nemrakodrapum](http://www.petice24.com/olomouc-nemrakodrapum).

Prof. Rostislav Švácha, CSc.  
Katedra dějin umění FF UP  
člen sdružení Za krásnou Olomouc



Nahoře: Pohled z věže chrámu sv. Mořice. Vlevo od kupolí kostela sv. Michala nová věžová stavba na třídě Kosmonautů, vpravo navrhovaná věž na Šantovce.

Dole: Průhled třídou Svobody k navrhované věžové stavbě na Šantovce. (Z dokumentace k návrhu nového územního plánu Olomouce překreslil R. Švácha)

## Glosa

### Falešné hry s daňovými poplatníky

„Co je na tom sociálního, když školné platí prodávačka v Kauflandu u pokladny, když ho platí mladý klempíř, který leze po střeších, když ho platí rodina, která má více dětí a ani jedno nestuduje?“ Podobné argumenty se objevily v řadě komentářů k chystaným reformám vysokých škol, zejména v souvislosti s „užitečností“ univerzit pro daňového poplatníka. Nic proti diskusi, zarážející je pouze fakt, že jí v tomto duchu vede ministr školství.

Jistě, občan se tak může cítit poctěn ojedinělou péčí o svou kapsu a na chvíli zapomenout, že v jiných časech bude místo jeho penězky velebena neviditelná ruka trhu. Od představitele rezortu, který má na starosti oblast školství, by se ale přece jen dalo očekávat, že bude zdůrazňovat jiné aspekty – třeba ten, že kromě bezprostředně konzumovatelných daňových úlev není k zahození mít také vysokoškolsky vzdělané lékaře, učitele, soudce, ekonomy, překladatele, neřkuli vědce či výzkumníky.

Obhajoby vysokých škol, jejichž význam nespočívá pouze v individuálním kariéřním růstu, se bude muset chopit akademická obec sama. Nemalá je přitom naděje, že pan ministr jak klempíře, tak prodáváčky silně podcenil a že většina daňových poplatníků bez ohledu na výši dosaženého vzdělání tuší, že se bez vysokoškolsky vzdělaných spoluobčanů neobejde.

Těmi ministry si nejsem jistá.

Velena Mazochová

Leden 2002

Vybíráme z Žurnálu č. 15 a 16, ročník 11 (2001/2002:)

■ **Během své jednodenní návštěvy Olomouce se premiér Ing. M. Zeman v pondělí 21. zúčastnil slavnostního otevření části nového operačního pavilonu Fakultní nemocnice Olomouc. Spolu s ním zavítali na Teoretické ústavy LF UP, kde byla akce zahájena, ministr zdravotnictví prof. B. Fišer, mi-**



nistr kultury P. Dostál a další političtí představitelé. Na akademické půdě premiéra přivítala rektorka UP prof. J. Mačáková a děkan LF UP doc. Č. Čihálik.

■ V rámci prestižního mezinárodní vědeckého projektu **The Pierre Auger Observatory**, který hledá odpovědi na otázky o vzniku kosmického záření s extrémními energiemi, působí mj. také pracovníci olomoucké Společné laboratoře optiky UP a FÚ AV.

■ **Zavedení školného na veřejných vysokých školách** považuje vláda za zcela nevhodné řešení objektivní a odůvodněné potřeby získat do systému financování vysokých škol nové finanční prostředky, neboť z vybraného školného značný podíl finančních prostředků spotřebují náklady na správu školného podle předloženého návrhu zákona.

■ Začátkem letošního roku se Knihovna UP rozšířila o novou součást – **Britské centrum** (původně British Council Resource Centre), které 15. 1. zahájilo svou činnost pro nejširší veřejnost. Britské centrum se nachází v prostorách UP v Křížkovského 14.

■ Po Technické univerzitě Liberec je Univerzita Palackého druhou vysokou školou, která má vlastní internetový časopis. Doufáme, že budete se **Žurnálem UP Online** spokojeni a budete využívat jeho služeb. Přípravila -mav-

**AFO 47 nabídne...**

Dokončení ze str. 1

pularizátorů vědy Steve Jones, emeritní profesor na University College v Londýně, který převzme Cenu AFO za přínos popularizaci vědy. „Snažíme se každoročně vybrat hlavního hosta tak, aby šlo o osobnost s přesahem. Ne jen úzce profilovaný vědec, ale člověk, který zasahuje do veřejné debaty se schopností reagovat na celou řadu aktuálních společenských témat. Jsme rádi, že Steve Jones přesně takovou personou je,“ tvrdí o hlavním hostovi AFO 47 programová ředitelka festivalu Veronika Klusáková.

Je náboženství pouhým produktem evoluce? Povede nás moderní věda k popření všeho božského a nadpřirozeného? Takové otázky vyvolají populárně-vědecké snímky v rámci bloku zaměřeného na kontroverzní téma – náboženství z pohledu vědy. Projekci dokumentů doplní také přednáška experimentálního psychologa, britského profesora Bruce M. Hooda.

(Další informace najdete na [www.afo.cz](http://www.afo.cz).)

Ondřej Čížek, -red-

## Diplomky z výtvarky

Se studijními výsledky posluchačů Katedry výtvarné výchovy PdF UP se poprvé mohla veřejnost seznámit v rámci výstavy. Přesto, že instalace bakalářských a magisterských diplomových prací, obhájených v roce 2011, skončila v Uměleckém centru UP v posledním zářijovém dni 2011, Žurnál UP opět přichází s jejich prezentací. Přesněji řečeno: přichází s výběrem z těchto výtečných děl. V několika vydáních univerzitního periodika se totiž chystá nabídnout části z těchto obhájených prací a otevřít tak možnost zhlédnout některá díla podruhé. Při výběru se redakce řídila z velké části i tiskovými možnostmi univerzitního listu a tak je zcela jisté, že některé práce právě s tímto odůvodněním publikovány být nemohou. Krátké anotace k vybraným pracím napsala Mgr. Tereza Hrubá, studentka doktorského studijního programu Výtvarná výchova (teorie výtvarné pedagogiky a výtvarné tvorby) PdF UP: -map-

### Úložný prostor

Ukládání předmětů, zřizování úložných prostor pro nahromaděný movitý majetek, přizpůsobování a přeskládání regálů a policiček je tématem pro autorku Janu Musilovou. Nahlížení do úložných prostor je pro ni nahlížením na jakýsi portrét člověka, sestavený z oblíbených předmětů, bytových dekorací, dárků a podobně. Zabývá se také fenoménem obliby policových dělů Expedit švédského řetězce IKEA. Ve své diplomové práci autorka vytváří plastiku sama sebe v životní velikosti, rozkládá se a ukládá do knihovny Expedit. „Segmenty mohou být do značné míry anonymní, pokud stojí samostatně v jednotlivých otvorech, po jejich sestavení v jeden celek se obraz sjednotí a divák má možnost vidět můj portrét, jenž by rozdělen na fragmenty nemusel být dostatečně čitelný.“ Policový díl autorka



vnímá jako univerzální symbol současného vybavení našich domácností, který variuje svým vnitřním obsahem v tisících kombinací a odráží tak pro ni různorodost lidských povah a životů. Stejně univerzální, jako bílá souměrná knihovna, je pro autorku chladný a odosobněný postoj plastiky. Mgr. Tereza Hrubá

**Jana Musilová: Laminátová rozkládací plastika. 160 cm.**

Vedoucí diplomové práce: Mgr. David Medek.

## Pozvánka na výstavu mezinárodního projektu We Are One Studenti představují lokální židovskou historii střední a východní Evropy

Olomoucká veřejnost má jedinečnou příležitost prohlédnout si výsledky tříletého úsilí studentů z pěti zemí střední a východní Evropy, kteří se zapojili do mezinárodního projektu We Are One, v jehož rámci objevili dávno zapomenutou lokální židovskou historii. Návštěvníci se mohou těšit na příběhy židovských obyvatel Nowego Sacza, fotografie z peer guided prohlídek, sondu do židovské historie Detvy a okolí a na práci olomouckých studentů o osudech rodiny Aschkenesů. Nápad se zrodil v polském Nowem Saczu, zapojila se organizace Zachor z Budapešti, Gymnázium Detva ze Slovenska, skupina vysokoškoláků z ukrajinského Charkova a olomoučtí judaisté z Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových, kteří pro projekt nadchli i starší studenty Gymnázia Olomouc v Čajkovského ulici. Během tří let měli studenti možnost se seznámit s židovskou historií všech jmenovaných měst a absolvovat v rámci projektu připravené peer guided vzdělávací workshopy. Druhou částí projektu pak tvořila vlastní umělecká a badatelská práce studentů.

**Vernisáž a promítání studentského filmu (polsky s anglickými titulky) se koná v pondělí 20. února ve 12.00 hodin v prostorách Děkanátu FF.**

Výstava potrvá do 26. února.



**Žurnál UP**, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLMOUC, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, http://www.zurnal.upol.cz. Ročník 21, 2011/2012. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martínek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: L. Skácelíková. Technická redakce: M. Cyprlová. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrastina, M. Kolář, M. Malacka, H. Marešová, V. Mihal, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 13. 2. 2012. Vychází 17. 2. 2012. Uzávěrka příštího čísla je 20. 2. 2012. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.